

İDARE

Dahiliye Vekâletinin Aylık Mecmuası

Yıl:11

Mayıs 1938

Sayı: 122

RESMÎ KISIM

Tayinler

Kanunlar, Meclis kararları, tefsirler

Nizamnameler

Tamimler.

Tekaüt ve yetim aylıkları

Cumhuriyet Matbaası — İstanbul
1938

Resmî Kısım

Tayinler

Sayı: 13792

Diyarbakır mektupçuluğuna Yıldızeli kaymakamı Nurettin Özelçinin, Niğde mektupçuluğuna Çorum mektupçusu Tevfik Özkayanın, Kocaeli mektupçuluğuna Sivas mektupçusu Talât Baysalın, Maraş mektupçuluğuna Bitlis mektupçusu Agâh Yücenin, Siirt mektupçuluğuna Van mektupçusu Şevket Yıldırımın, Birinci U. Müfettişlik evrak müdürlüğüne Diyarbakır mektupçusu Nazım Özkulun, Çanakkale seferberlik müdürlüğüne eski İskân memurlarından Şevket Dingilin yeniden ve naklen tayinleri tensip edilmiştir.

Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

25/4/938

Sayı: 1393

Açık olan İslâhiye kaymakamlığına eski Malazgirt kaymakamı Sıtkı Tugayın, Cide kaymakamlığına Bismil kaymakamı M. Ali Öncelin, Bismil kaymakamlığına Ulaş nahiyesi müdürü hukuk mezunlarından Rifat Akpınarın, Zara kaymakamlığına Sungurlu kaymakamı Recep Erginin, Nizip kaymakamlığına nüfus işleri U. Müdürlüğü memurlarından ve hukuk mezunlarından Cevat Yurtdaşın, Karasu kaymakamlığına Hukuk mezunlarından Aydın maiyetmemuru Namık Karayelin, Gürün kaymakamlığına Kel-

kit kaymakamı Celâl Deyerin, Çerkeş kaymakamlığına birinci U. Müfettişlik evrak müdürü Naci Kollasın, Polatlı kaymakamlığına hukuk mezunlarından Zir nahiyesi müdürü Abdullah aPrlanın, Bucak kaymakamlığına İstanbul maiyet memurlarından Etem Necip Yetkinerin, Demirci kaymakamlığına Balıkesir maiyet memuru Şefik Sanın, Aksaray kaymakamlığına Mut kaymakamı Asim Tekinin, Mahalli İdareler umum müdürlüğü şube müdür muavinliğine Akdağmadeni kaymakamı Mehmet Ali Alpsarın yeniden ve naklen tayinleri tensip edilmiştir.

Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

25/4/938

**Kanunlar, Meclis kararları,
Tefsirler**

**Türkiye - Letonya Ticaret Mukavelesinin tasdiki
hakkında kanun**

Kanun No : 3353

Kabul tarihi : 8/4/1938

Neşri tarihi :14/4/1938

Madde 1 — Türkiye Cümhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cümhuriyeti Hükümeti arasında geçen yılın sonunda Ankarada akdedilip 12 ikinci kânun 1938 Rigada imzalanan ticaret mukavelesi tasdik edilmiştir.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Ve-killeri Heyeti memurdur.

11 Nisan 1938

**Türkiye ile Letonya Ticaret
Mukavelenamesi**

Türkiye Cümhuriyeti Reisi ve Letonya Cümhuriyeti Reisi, iki memleket arasında ticarî münasebetlerin inkişafını tergip arzusile mütehassis olarak bu hususta bir Ticaret Mukavelesi akdine karar vermişler ve mütekabil murahhasları olarak:

Türkiye Cümhuriyeti Reisi

Türkiyenin Letonya Orta Elçisi ekselans Nuri Batuyu,
Letonya Cümhuriyeti Reisi

Letonya Maliye Nazırı ekselans Ludvigs Ekisi tayin etmişlerdir.

Murahhaslar, usulüne muvafık ve muteber görülen salâhiyetnamelerini teati ettikten sonra aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır:

Madde 1 — Yüksek Âkid Taraflardan her birinin tebaaları, diğerinin ülkesinde, orada mer'i kavanin ve nizamat mahfuz kalmak kaydı altında, serbestçe yerleşmek ve oturmak, gitmek, gelmek ve seyrüsefer etmek hakkını haiz olacaklardır.

Yüksek Âkid Taraflardan her biri içeriye muhaceret hususunda, kezalık sıhhi zabıta,umumi emniyet ve âmme intizamı sebepleri dolayısıyla ferdî tedbirlerle ikameti men ve hudud haricine tard hususunda tam hareket serbestisini muhafaza eder.

İki Taraf tebaaları, ikamet ve yerleşme dolayısıyla ödenecek her hangi harç ve mükellefiyetler hususunda en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesinden istifade edeceklerdir.

Madde 2 — Yüksek Âkid Taraflardan her birinin tebaası, diğer Tarafın ülkesinde, iki Tarafın karışıklı mevzuatı ile derpiş edilen haller müstesna olmak üzere, en ziyade müsaadeye mazhar millet tebaasının haiz olduğu şartlar altında her türlü menkul ve gayrimenkul malları iktisab, temellük ve ferağ etmek hakkını haiz olacaklar ve aynı şartlar altında, bu malları satın alma, satma, bağışlama, devir, ferağ, evlenme mukavelesi, vasiyet ve vasiyetsiz tevarüs yolları ile veya her hangi diğer bir vasıta ile serbestçe tasarruf edebileceklerdir.

İki Âkid Taraf tebaası, yukarıda zikredilen hallerin hiç birinde, her ne nam altında olursa olsun, mahallî tebaa için vazolunmuş veya olunacaklardan başka veya daha vergilere tâbi tutulmıyacaklardır.

Madde 3 — Yüksek Âkid Taraflardan her birinin tebaası, diğerinin ülkesinde, şahısları, malları, hakları ve menfaatleri itibarile kezalik her nevi ticaret, sanat, hîrfet veya meslekin icrası hususunda en ziyade müsaadeye mazhar millet tebaasına tarhedilebilecek olanlardan başka veya daha yüksek hiç bir teklif, yahut vasıtalı veya vasıtasız vergilere tabi tutulmayacaklardır.

Bunlar bilhassa, memlekette mer'î kanunî hükümler mahfuz kalmak kaydile, mallarının satış bedelini ve mallarını serbestçe ihraca mezun olacaklar ve bu hususta, ecnebi sıfatile, en ziyade müsaadeye mazhar millet tebaasının tediye edeceklerinden daha yüksek vergilere, resimlere ve aidata tâbi tutulmayacaklardır.

Madde 5 — Yüksek Âkid Taraflardan her birinin tebaası, diğerinin ülkesinde, gerek kara, deniz veya hava ordularında, gerek milli muhafız veya milis kıt'alarında hiç bîr askerî hizmete, ne de askerî hizmet yerine geçen bir mecburiyet veya mükellefiyete tâbi tutulmayacaklardır.

İki Taraf tebaası ancak mahallî tebaaya kanunen tahmil edilecek askerî tekâlif ev istimvallere tâbi tutulacaklardır.

Madde 6 — Yüksek Âkid Taraflarından her birinin tebaasının malları, diğerinin ülkesinde, ancak âmme menafimden olduğu kanunen tanınmış sebebe istinaden ve muhik bir tazminat mukabilinde, iki Tarafın karşılıklı mevzuatı ile derpiş edilen usule tevfikân, istimlâk edilebilecektir.

Madde 7 — Yüksek Âkid Taraflardan her birinin tebaası, diğerinin ülkesinde, şahıslarının ve mallarının kanunî ve adlî himayesine müteallik bütün hususlarda, mahallî tebaaya yapılan muamelenin aynından müstefid olacaklardır.

Binaenaleyh, bunlar, mahkemelere serbestçe ve kolayca müracaat ve mahallî tebaa ile aynı şartlar altında dava ikame edebileceklerdir. Bunlar, diğer Taraf ülkesinde, adlî

müzaheretten ve muhakeme masarifini mütemmin kefalet akçesi muafiyetinden mütekabiliyet şartile müstefid olacaklardır.

Madde 8 — Merkezleri Yüksek Âkid Taraflardan birinin ülkesinde bulunan ve bu memleketin kanunları mucibince teşekkül etmiş bulunan sınaî malî şirketlerle sigorta, muvasale ve nakliye şirketleri de dahil olmak üzere anonim şirketler, kooperatifler ve diğer ticarî şirketler, diğer Tarafın ülkesinde kanunî olarak tanınacaklar ve orada gerek müddei gerek müddeaaaleyh olarak mahkeme huzuruna çıkabileceklerdir.

Mezkûr şirketlerin diğer Yüksek Âkid Tarafın ülkesinde ticaret veya sanatlarını icraya kabulleri, kabul harçları vesair mükellefiyetler hususunda dahi bu ülkede meri veya mer'iyete girecek kanun ve nizamlara tebaiyetlerine bağlıdır.

İsmi veya nevi ne olursa olsun, vergiler, harçlar ve tekâlif mezkûr şirketlere mümasil millî şirketlere tahmil olunanlardan daha ağır bir tarzda tahmil olunmayacaktır.

Bu şirketler en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi gören şirketlerle aynı şartlar altında ve memleketin kanunlarına tebaiyet ederek, her türlü menkul malları, ve şirketin işlemesi için lâzım olan gayrimenkul malları iktisab edebilecekler, şu kadar ki, bu halde gayrimenkul iktisabı şirketin asıl gayesini teşkil etmiyecektir.

Madde 9 — Yüksek Âkid Taraflardan hiç birinin, kendisinin diğer Âkid Taraf tebaasına, şirketlerine, kooperatiflerine bahşettiği haklardan başkalarını veya daha genişlerini kendi tebaası, şirketleri, kooperatifleri lehine mütalebe etmek için bu anlaşmada zikredilen en ziyade müsaadeye mazhar millet kaydinden mütevellid istifadeyi dermeyan edemeyeceği mukarrerdir.

Madde 10 — Yüksek Âkid Taraflardan her biri menşeli tabîi veya mamul müstahsallar, diğer Tarafın ülkesine ithallerinde rüsum, emsal, harç, munzam harçlar veya her hangi tekâlif, gümrük cetveli ve tarifelendirme usulleri hu-

susunda en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesinden istifade edeceklerdir.

Madde 11 — En ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi teminatı, idhalât ve ihracatta rüsumun garantisine ve cibayetine emtianın antrepoları ve gümrüğe konulmasına, gümrük aidat ve muamelelerine, ve idhal veya ihraç edilen veya transit geçen emtianın gümrükte muamele görmesine ve şevkine, maddelerin muayene ve tahlil tarzlarına, tarifelerin tasnif ve tefsirine, muvakkat idhal ve ihraca ve tekrar ihraca şamildir.

Madde 12 — Yüksek Âkid Taraflardan birinin tabîi veya mamul müstahsalları, bir veya müteaddid üçüncü memleketler ülkelerinden transit suretile geçtikten sonra diğer taraf ülkesine idhallerinde, menşeleri olan memlekettten doğrudan doğruya idhallerinde alınacak gümrük rüsumu, harçlar veya aidattan başkalarına veya daha yükseklerine tâbi olmayacaklardır. Bu hüküm doğrudan doğruya transit edilen emtiaya olduğu kadar, aktarmadan, tekrar ambalajdan veya antrepoya vazdan sonra transit edilen emtiaya da tatbik olunur.

Madde 13 — Yüksek Âkid Taraflardan her biri, kendi ülkesine idhal edilecek müstahsallara ve emtiaya, idhal edilen maddenin diğer taraf menşeli olduğunu veya geçirdiği tebeddüller dolayısıyla bu suretle telâkkisi lâzım geldiğini tasdikan o taraf salâhiyettar makamlarınca, işbu mu-kavelenameye bağlı nümuneye tevfiikan verilmiş ve fransızca tanzim edilmiş bir menşe şehadetnamesi raptını talep etmek hakkını muhafaza eder.

Mezkûr menşe şehadetnamelerinin vizesi ve tasdiki, işbu vesikalarda gösterilen müstahsallar ve emtianın idhal edildikleri taraf ülkesinde mer'i nizamlara tevfiikan, âkidlerin salâhiyettar uzuvları tarafından yapılacaktır.

Menşe şehadetnamelerinin ita ve tasdikma müteallik bütün hususlarda, Yüksek Âkid Taraflar en ziyade müsaadeye mazhar millet kaydını tatbikte mutabıktırlar.

Madde 14 — Yüksek Âkid Taraflar, bir birine, seyrise-fain, turizm ve seyyar ticaret memurları hakkında mütekabilen en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesini bahşetmeyi teahhüd ederler.

Madde 15 — Bundan evvelki maddelerde zikredilen teahhüdler, Yüksek Âkid Taraflardan her birinin aşağıda sayılan sebebler dolayısıyla, ittihaz ıztırarına kalabileceği memnuiyet veya takyidlere, eğer bu memnuiyet ve takyidler aynı şartlar içinde bulunan bütün memleketlere aynı zamanda tatbik edilmekte iseler, asla mani teşkil etmezler:

a) Âmme emniyetine müteallik memnuniyetler veya takyidler:
b) Sıhî zabıta sebebi dolayısıyla insanların, hayvanların ve nebatların hastalıklara ve parazitlere karşı korunmasını temin maksadile, bu hususlar için aktedilebilecek hususî mukaveleler hükümlerine halel gelmemek üzere, vazedilecek memnuniyetler veya takyidler;

c) Esliha mühimmat ve harb malzemesi, ve fevkalâde ahvalde, her hangi diğer harb levazımını nakliyatına müteallik memnuniyetler ve takyidler.

d) Aynı cinsten olan millî emtianın istihsaline, ticaretine, nakline veya memleket dahilinde istihlâkine müteallik dahilî mevzuat ahkâmının ecnebi emtiasına teşmiline matuf memuriyetler ve takyidler (bu hüküm, bir Devlet inhisarının veya Devlet tarafından bahşedilmiş bir inhisarın mevzuunu teşkil eden veya edecek olan emtiayı da istihdaf eder):

e) Yüksek Âkid Tarafların da iştirak etmiş bulundukları bazı beynelmilel taahhüdlerin yerine getirilmesi için lâzım gelen memnuniyetler veya takyidler;

f) Fevkalâde ve gayri tabîi ahvale karşı koymağa ve memleketin İktisadî veya malî sahadaki hayati menfaatlerini korumağa matuf memnuniyetler ve takyidler

Madde 16 — Bundan evvelki maddelerde vazedilen üçüncü bir Devletle en ziyade müsaadeye mazhar millet kaidesi:

1 — Hududun iki tarafından on beş kilometreyi geçmiyen bir mıntaka dahilinde hudud ticaretini kolaylaştırmak için Yüksek Âkid Taraflardan biri tarafından hem hudud ticaretini kolaylaştırmak için Yüksek Âkid Taraflardan biri tarafından hemhudud memleketlere bahşedilmiş veya ileride bahşedilebilecek olan gümrük muafiyetlerine, muafiyetlere ve imtiyazlara;

2 — Yüksek Âkid Taraflardan biri tarafından evvelce aktedilmiş veya ileride aktedilebilecek olan bir gümrük ittiihadından münbais gümrük muafiyetine, muafiyetlere ve imtiyazlara:

3 — Türkiyenin 1923 de Osmanlı imparatorluğundan ayrılmış olan ülkelere bahşettiği veya ileride bahşedilebileceği gümrük muafiyetlerine, muafiyetlere ve imtiyazlara:

4 — Letonyanın Estonyaya, Fenlandiyaya, Lituanyaya. ve Sovyetik Sosyalist Cümhuriyetler ittiihadına tanıdığı veya tanıyacağı gümrük muafiyetlerine, muafiyetlere ve imtiyazlara tatbik olunmayacaktır.

Madde 17 — İşbu mukavele bir senelik bir müddet için aktedilmiştir. Tasdiknamelerin mümkün olan süratle Rigada vukubulacak teatisi tarihinde mer'iyete girecektir.

Eğer mukavelename, Yüksek Âkidlerden biri tarafından her devrenin hitamından üç ay evvel feshedilmezse, her defasında yeni bir senelik devre için kendiliğinden uzatılmış olacaktır.

Yukarıdaki ahkâmı tasdik etmek üzere isimleri yukarıda mezkûr murahaslar işbu mukaveleyi imza etmişler ve mühürlenmişlerdir.

Rigada, 12 kânunusani 1938 de iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

İmza

Nuri Batu L. Ekis

Menşe şahadetnamesi

Gönderen

İsim.
İkametgâh:
Sokak:
Emtianın nev'i
Ambalâj tarzı
Koli adedi
Marka numarası

Gönderilen

İsim:
İkametgâh:
Sokak:

Ağırlık Gayrisafi Kg.
Safı Kg.

Kıymet : f. O. b.
Sevk yolu

Yukarıda gösterilen emtianın.....menşe ve mevridli olduğu ve işbu menşe şahadetnamesinin Türkiye ile Letonya arasındaki 12 kânunusani 1938 tarihli Ticaret Mukavelenamesi ahkâmına tevfikân verildiği tasdik olunur.

Kira kontratolarile ferağ ve intikal ilmühaberlerinin ve nüfus hüviyet cüzdanlarının bedel mukabilinde satılması hakkında kanun

Kanun No : 3356

Kabul tarih: 11/4/1938

Neşri tarihi : 19/4/1938

Madde 1 — Kira kontratolarile ferağ ve intikal ilmühaberleri ve nüfus hüviyet cüzdanları Hükümetçe basılarak ve hazırlanarak aşağıda yazılı bedel karşılığında satılır:

A) Kira kontratoları:

1 — Yıllığı 100 liraya kadar kira bedeli için yapılanların her birinden 10 kuruş.

2 — Yıllığı 500 liraya kadar kira bedeli için yapılacakların her birinden 20 kuruş.

3 — 500 liradan daha fazla kira bedeli için yapılacakların her birinden 50 kuruş.

B) Ferağ ve intikal ilmühaberleri 5 kuruş.

C) Nüfus hüviyet cüzdanları:

1 — Bez kaplı olanlar 5 kuruş.

2 — Meşin kaplı olanlar 50 kuruş.

Madde 2 — Birinci maddede yazılı kâğıtlardan ferağ ve intikal ilmühaberleriyle kira kontratoları satıcılar vasıtasıyla de sattırılabilir. Bunlara yüzde beşe kadar Maliye Vekâletince tayin edilecek miktarda bey'îye verilir.

Madde 3 — 6 mayıs 1926 tarih, ve 833 sayılı kanun kaldırılmıştır.

Madde 4 — Bu kanun 1 haziran 1938 tarihinden mu-teberdir.

Madde 5 Bu kanun hükmünü icraya Maliye Vekili me-murdur.

14/4/1938

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertip	Cild	Sahife	Resmî Gazete Sayı
	Ferağ ve intikal ilmühaber- lerinin tezyidi kıymeti hak- kında kararname	2	12	445	4200
627	1341 Muvazenei Umumiye Ka- nununun 8 inci maddesi (fe- rağ ve intikal ilmühaberleri- nin tayini kıymeti hakkında- dır)	3	6		96
833	1341 Muvazenei Umumiye Ka- nununun ferağ ve intikal il- mühaberlerinin kıymeti hak- kındaki 8 inci maddesinin B fıkrasının tadili (3356) nu- maralı kanunun 3 üncü mad- desile ilga edilmiştir.)	3	7		374

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Cild	Sahife	Resmi Gazete Sayı
627	İcar ve isticar mukavelenelerinin tezyidi kıymeti hakkında kararname	2	12	445	4200
	İcar ve isticar mukavelenelerinin kıymeti hakkında 1341 Muvazenei Umumiye Kanununun 8 inci maddesinin «A» fıkrası	3	6		96
	Nüfus Kanunu	2	6	1244	1929
	Nüfus hüviyet cüzdanlarının fiatı hakkında 1341 Muvazenei Umumiye Kanununun 10 uncu maddesi	3	6		96

**Askeri ve Mülki Tekaüt Kanunun 3 üncü maddesini
değiştiren kanun**

Kanun No : 3360

Kabul tarihi: 13/4/1938

Neşri tarihi: 22/4/1938

Madde 1 — 3 haziran 1930 tarih ve 1683 sayılı Askeri ve Mülki Tekaüd Kanununun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Tekaüd muamelesi aşağıda yazılı sebeblere binaen yapılır.

Subaylarla askerî memurlar hakkında:

A — Tahdidi Sin Kanunu mucibince,

B — Kanunî şartları tamamlayanların talep ve istidaları üzerine,

C — Malûliyet üzerine,

D — Ahlâk noktasından hükmen veya sicilleri üzerine,

E — Askerî mahkemelerden verilecek hüküm üzerine,

F — 863 sayılı Terfî Kanununun 14 üncü maddesine tevfi kan,

G — Meslekî kifayetsizlik noktasından sicilleri üzerine,

H — Disiplin noktasından sicilleri üzerine,

Mülkî memurlar hakkında:

A — Altmış beş yaşını bitirmesi üzerine,

B — Maluliyet üzerine,

C — 788 sayılı Memurin Kanununun 84 üncü maddesinde yazılı müddetlerden ziyade hastalıkları devam etmesine binaen,

D — Memurin Kanunu veya hususî kanunları mucibince,

E — Kanunî şartları tamamlayanların taleb ve istidaları üzerine,

F — Ahlâk noktasından nizamnamesine göre sicilleri üzerine,

G — Tahdidi Sin Kanunu mucibince,

(A ve G fıkraları mucibince muamele gören mülkî memurlardan iktidar ve ihtisasından istifade mümkün olanların her sene için istihsal olunacak İcra Vekilleri Heyeti kaarile istihdamlarının temdidî caizdir. Ancak, bu müddet beş seneyi geçemez).

Tekaüd muamelesi subaylarla askeri memurlar hakkında Reisicümhurun ve mülkî memurlar hakkında mensub oldukları vekâletin tasdikile yapıp

Madde 2 — 2936 sayılı kanunun birinci maddesi kaldırılmıştır.

Madde 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

19/4/1938

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Cild	Sahife	Resmî Gazete Sayı
	1683 numaralı kanunun geçirdiği tahavvülâtı gösteren umumî haşiye 3792 sayılı Resmî Gazetede münteşir 3285 numaralı kanun zirinde gösterilmiştir.				
3286	Askerî ve Mülki Tekaüd Kanununun 69 uncu maddesinin değiştirilmesine dair	3	19	152	3792
3297	1683 numaralı kanunun 18 inci maddesinin tadiline dair	3	19	183	3805
3337	1683 numaralı kanunun 48 inci maddesinin tadiline dair	3	19		3867
Tefsir					
222	1683 numaralı kanunun 60 inci maddesinin tefsiri	3	18	246	3518
Tefsir					
227	1683 numaralı kanunun 58 inci maddesinin tefsiri	3	19		3812
Karar					
1022	1683 numaralı kanunun 23 üncü maddesi hakkında	3	19	182	3802
1041	1683 numaralı kanunun 26 ve 43 üncü maddelerinin memuriyetten istifa suretile ayrılarak malûl olanlarla 65 yaşını doldurmuş bulunanlara da tatbiki hakkında	3	19		3883
Nizamname					
2/8119	Mülki memurların sicilleri üzerine tekaüdlüklerinin icrası ve tezkiye varakalarının tanzimi hakkında	3	19	325	3849
	İlgili kanunlar:				

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Cilt	Sahife	Resmî Gazete Sayı
Kanun					
788	Memurin Kanunu	3	7	1065	336
863	Ordu zabitan heyetine mahsus terfi kanunu	3	7	2233	401
2169	Dahiliye memurlarından bir kısmının tahdidi sinlerine dair	3	14	599	2400
2388	Polis mensuplarının yaş hadlerine dair	3	15	208	2652
3079	Subay ve askeri memurların tekaüdü için rütbe ve sınıflarına göre tayin olunan yaşlara dair	3	18	172	3495

Ordu Subaylar heyetinin terfilerine aid 2162 sayılı kanunun üçüncü maddesinin (B) fıkrasını değiştiren kanun

Kanun No : 3365

Kabul tarihi: 15/4/1938

Neşri tarihi : 25/4/1938

Madde 1 — 2162 sayılı kanunun üçüncü maddesinin (B) fıkrası aşağıdaki gibi değiştirilmiştir:

B) Her üç zümreye seçilenlere birer sene tahsil kıdemi verilir. Birinci ve ikinci zümreye seçilenler kıt'a ve Kurmay stajına tâbi tutulurlar. Bunlardan iki sene içinde kıt'a da ve Kurmay vazifelerinde ehliyet göstererek liyakatleri tasdik edilenlere iki sene daha kıdem zammı verilir.

(Bu zammın bir senesile «bir evvelki rütbesinde dahi» terfi derecesine girenlerin bu kıdemleri yeni ve eski rütbe-lerinde birer sene olarak yürütülür.)

Bu iki senelik kıdemi alacaklardan verilecek tezi mu-

vaffakiyetle yazan ve liyakatleri üst taraf âmirleri tarafından sırasile tasdik olunanlara tez talimatı şartlarına uygun olarak bir sene daha kıdem zammı verilir. Üçüncü zümreye (Kurmay yardımcı vazifelere seçilmiş olanlara) bir seneden başka kıdem zammı verilmediği gibi bunlar Kurmay stajına da tâbi tutulmazlar.

Madde 2 — Bu tadilâttan tevellüd edecek vaziyetin ne-tayicinden hasıl olacak geçmiş zamana aid (nasb) tashihinden ötürü hiç bir suretle muhassasat verilmez.

Madde 3 — Bu iki sene tefriki işi 8/6/1929 tarihinden başlar.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa Vekili memurdur.

19/4/1938

Gümrük Tarifesi Kanununun 6 ncı maddesinin (1) numaralı bendinin değiştirilmesine dair kanun

Kanun No : 3369

Kabul tarihi: 20/4/1938

Neşri tarihi : 28/4/1938

Madde 1 — 1 haziran 1929 tarih ve 1499 sayılı Gümrük Tarifesi Kanununun 6 ncı maddesinin (1) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

1 — Türkiye Cümhuriyeti nezdinde mukim ecnebi Devletler elçilerinin beraberlerinde getirdikleri eşya ile kendi istimallerine mahsus olmak ve cins ve nevi ve mikdarı beyan edilmek şartile bilâhare getirtecekleri eşya ve sefarethaneye mahsus damgalı evrak, resmî kırtasiye levazımı ve defterler ve sefarethanede kullanılan umum eşya.

Resim vermekle mükellef olanlar tarafından getirilen veya bunların namlarına gelen eşya elçiler ve sefaretha-

neler hesabına idhal edilse bile gümrük resmi vesair tekâlif muafiyetinden müstefid olamaz.

Ancak tertibatı mahsusayı haiz nakil vasıtalarile getirilen gaz, benzin ve maden kömürü gibi mevad bu hükmün haricindedir.

Hariciye, Gümrük ve İnhisarlar Vekâletlerince tensib edilecek diplomasi memurlarile siyasî murahhaslar hakkında da yukarıki fıkra ahkâmı tatbik olunur.

Elçiler ile yukarıki fıkra da bahsi geçen diplomasi memurları ve siyasî murahhaslar bu suretle gümrük resminden muaf olarak geçirdikleri binek otomobillerini Türkiye'ye idhal tarihinden itibaren üç yıl kullandıktan sonra muafiyeti haiz olmayan yerlere sattıkları veya devrettikleri takdirde bunlardan gümrük resmi aranmaz.

Bu otomobiller Türkiye'ye idhali tarihinden itibaren bir sene geçmeden muafiyeti olmıyan yerlere satılır veya devredilirse satış veya devir tarihinde cari gümrük resminin % 50 si, üçüncü yıl içinde satılır veya devredilirse % 75 indirilir.

Esaslı surette hasara uğrayarak kullanılamıyacak hale gelip de muafiyeti haiz olmıyan yerlere satılan veya devredilen otomobillerden kullanma müddetine bakılmaksızın gümrük resmi aranmaz.

Elçilerimizle diplomasi memur ve siyasî murahhaslarımıza bu hususta daha az müsaid muamele tatbik eyliyen Devletlerin elçi, diplomasi memurları ve siyasî murahhasları hakkında yukarıki fıkralarda yazılı muaflık ve resim indirimleri karşılıklı olarak aynı esas ve ölçüye göre tatbik olunur.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun icrasına Hariciye ve Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri memurdur.

22/4/1938

Kanun No.		Düster Tertib	Cild	Sahife	Resmi Gazete Sayı
1499	Gümrük Tarife Kanunu	3	10	1596	1230
1535	Gümrük Tarife Kanununun 31 inci maddesini tadil eden kanun	3	11	15	1379
1577	Gümrük Tarife Kanununun tadiline dair kanun	3	11	158	1463
1605	Gümrük Tarife Kanununa müzeyyel kanun (3152 sayılı kanunla hükmü kaldırılmıştır.)	3	11	382	1490
1669	Gümrük Tarife Kanunu ile tarifede yapılacak tashihlere dair kanun	3	11	382	1490
1717	Gümrük Tarife Kanununun 5 inci maddesinin tadiline dair kanun	3	11	1882	1522
1720	Gümrük Tarife Kanununun tadiline dair kanun	3	11	1908	1526
1795	Gümrük Tarife Kanununun dördüncü maddesinin dört numaralı fıkrasının tadili hakkında kanun	3	12	407	1763
1926	Gümrük Tarife Kanununun 28 inci maddesinin tadili hak- kında kanun	3	13	108	2000
2255	Gümrük Tarife Kanununu değiştiren kanun	3	14	1243	2415
2256	Gümrük Tarife Kanununu değiştiren 31 mayıs 1933 tarih- li kanuna ek kanun	3	14	1281	2415
2366	Gümrük Tarife Kanununun beşinci maddesinin 14 üncü fıkrasına zeyledilen 1605 nu- maralı kanuna müzeyyel ka- nun (3152 sayılı kanunla hük- mü kaldırılmıştır.)	3	15	116	2593

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Cild	Sahife	Resmi Gazete Sayı
2608	Gümrük Tarife Kanununa eklenen 1605 sayılı kanunun linci maddesinin değiştirilmesine dair kanun (3152 sayılı kanunla hükmü kaldırılmıştır.)	3	16	56	2883
3152	Gümrük tarifesi hakkındaki 1499 sayılı kanuna ek kanun	3	18		3885
3264	Gümrük Tarife Kanununu değiştiren 2255 sayılı kanuna bağlı 695 B. C. pozisyonlarında yazılı resimlerin indirilmesine dair kanun	3	18		3640
Tefsir					
151	Gümrük muafiyetine dair bazı hususi kanunların mer'iyetlerinin devam ediyip etmiyeceğinin tefsiri	3	11	32	1377
172	Gümrük tarifesi kanununun 447 nci maddesinin «A» fıkrasının tefsiri	3	13	18	1970
190	2255 sayılı Gümrük Tarifesi Kanununun 401 inci maddesindeki «ihtar» ın tefsiri	3	14	1532	2433
202	Gümrük Tarifesi Kanununun dördüncü maddesinin tefsiri	3	15	1328	2739
214	Gümrük Tarife Kanununun yedinci maddesine dair tefsir	3	16	763	2293
Karar					
616	Gümrük Tarife Kanununun beşinci maddesinin yedinci fıkrasında muharrer (azami bir sene zarfında) kaydı hakkında Meclis kararı	3	12	87	1728

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Cild	Sahife	Resmi Gazete Sayı
668	Gümrük Tarife Kanununun 17 ve 25 inci maddelerinin tef- sirine mahal olmadığı	3	13	51	1990
903	Gümrük Tarifesiinin 2255 ka- nunla değiştirilen 695 inci maddesinin «D» fıkrasına dair	3	17	3	3156
934	Gümrük Tarife Kanununun 1895 sayılı kanunda yazılı «Gazoil» hakkında	3	17	452	3275

**Vergi bakayasının tasfiyesine dair olan 2566 sayılı kanunun
13 üncü maddesinin tefsiri**

Tefsir No : 230

Vergi bakayasının tasfiyesi hakkındaki 4 temmuz 1934 tarih ve 2566 sayılı kanunun 13 üncü maddesinde üzerle-
rindeki hacizlerin kaldırılacağı ve bunlar dolayısıyla Hazine-
ye aid alacakların terkin edileceği yazılı bulunan gayrimen-
kuller arasında gayrimübadillere tahsis edilmiş bulunan
gayrimenkuller de dahildir.

13/4/1938

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Cild	Sahife	Resmi Gazete Sayı
2566	Vergi bakayasının tasfiyesi hakkında kanun	3	15	1406	2750

Nizamnameler

Kararname No: 8460

Neşri tarihi :18/4/1938

Sıhhat ve içtimaî Muavenet Vekilliğinin 30/12/1937 tarih ve 251/2280 sayılı tezkeresile teklif ve Şûrayı Devletçe görülerek /4/1938 tarih ve 7968 sayılı tezkere ile tadilen tevdi edilen ilişik (Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti Teftiş Heyeti Nizamname) sinin meriyete konulması İcra Vekilleri Heyetinin 7/4/1938 tarihli toplantısında onanmıştır. 7/4/1938

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti Teftiş Heyeti Nizamnamesi

Madde 1 — Millî Müdafaa teşkilâtına aid olanlar müstesna olmak üzere resmî olan ve olmıyan bütün teşkilât ve müesseselerin sıhhatle alâkadar işlerini ve iskân muamelelerini teftiş etmek ve bu teşkilât ve müesseselere merbut memur ve müstahdemlerin keza sıhhatle alâkalı olan vazife ve muamelelerini idari ve fennî ve İçtimaî yoldan teftiş eylemek ve Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekilliğinin va zife ve salâhiyeti olan işlerle kanunlar, nizamnameler, talimatnameler ve vekillikçe neşr ve tebliğ olunan kararlar ve emirlerin icra ve tatbikini tetkik ve ve murakabe etmek ve Sıhhat ve İçtimaî Muavenet vekilliği memurlarile mülhak ve hususî idareler ve belediyelerin sıhhi ve İçtimaî teşkilâtını, memur ve müstahdemlerini teftiş etmek, çalışmalarına ve liyakatlerine dair mütaleada bulunmak, icabında haklarında tahkikat yapmakla mükellef olan teftiş heyeti bir reis ile başmüfettişler ve müfettişlerden mürekkeb olup

bunlardan başmüfettiş ve müfettişler mıntaka esasına bağılı olmak üzere vekâletçe tesbit edilecek mıntakalarda çalışırlar. Her teftiş mıntakasına bir veya daha ziyade müfettiş memur edilebilir.

Madde 2 — Her müfettiş tayin olunduğı mmtakada vazife göreceğı gibi lüzumu halinde vekâletin emrile muvakkat ve muayyen bir iş için diğeri mmtakalarda da çalıştırılabilir.

Merkezde heyeti teftişye reisliğı refakatinde de icabında bir veya iki müfettiş memur edilebilir.

Madde 3 — Teftiş heyeti reisinin vazifeleri aşağıda gösterilmiştir:

A — Başmüfettiş ve müfettişlerin mesaisini tanzim etmek ve teftiş heyetine aid büronun işlerini düzgün bir şekilde yürütmek,

B — Müfettişlerden gelecek umumî teftiş raporlarını ve hususî raporları vekâletin alâkadar daire ve şubelerine tevdi ederek gördükleri noksanlara ve yaptıkları tenkidlere aid mütalealarını birleştirip vilâyetlerce bu noksanların yapılmasını temin için takib etmek ve neticelerini daire ve şubelerine bildirmek.

C — Müfettişlerden gelecek teftiş lâyhalarını ve tahkikat evrakını tetkik ederek esas ve usul noktalarından noksanları varsa ikmal ettirdikten sonra mütaleasını bir rapor halinde vekâlet makamına bildirmek ve icabeden muameleleri yapmak,

Ç — Müfettişlere aid bütün muhabereleleri idare etmek ve vazifelerine müteallik vekâletin tensib edeceğı hususları tebliğ etmek,

D — Vekâlet makamının lüzum göstereceğı hususlar hakkında bizzat teftiş, tetkik ve tahkikat yapmak,

E — Müfettişlerin aylık hesap hulâsalarını tetkik ve tasdik ederek muhasebe müdürlüğüne vermek,

F — Müfettişlerin mesai tarzlarını ve faaliyet derecelerini daimî murakabe altında bulundurarak vekâlet makamına mütalea arz etmek.

Madde 4 — Başmüfettişlerin vazifeleri şunlardır:

1 — Bir başmüfettişle müteaddid müfettişin bulunduğu mın-takada başmüfettiş müfettişlerin vazifelerinin taksimi ve sureti sevk ve idaresi hakkında nazındık vazifesini görmek, «başmüfettiş bulunmayan mıntakalarda müfettişlerin en kıdemlisi bu vazifeyi görür.»

Şu kadar ki vekâletin müfettişlerine tahsisen verdiği emirler bu vaziyetin haricindedir.

2 — Bir meselenin tahkik veya teftişi için bir veya bir kaç müfettiş ile birlikte çalışılması halinde bunlara reislik etmek ve tahkikatı idare eylemek.

3 — Bizzat teftiş, tetkik veya tahkikat yapmak.

Madde 5 — Müfettişlerin vazifeleri şunlardır:

1 — Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin idare ve murakabesi altında bulunan idare ve teşekkül ve müesseselerin bütün işlerinde mevzuat ve mukarrerat hükümlerinin tatbik edilip edilmediğini vekâletçe verilecek program dairesinde tetkik ve neticesini vekâlete arz etmek,

2— Vekâlete aid işler hakkında kanunlar, nizamnameler, talimatnameler, tamim ve emirlerin tatbikında görülen neticeleri ve memurların faaliyet dereceleri hakkında tetkikat ifasile icab eden mütaleaları vekâlete bildirmek,

3 — Vazifelerini ifa sırasında yapılmakta olan işlerde gördükleri noksanları ve yolsuzlukları tetkik ederek elde ettikleri kanaatleir vekâlete arz ile işlerin daha iyi bir şekilde cereyanı için alınması lâzım gelen tedbirler hakkında vekâlete rapor vermek,

4 — Teftiş ve tetkik sırasında muttali olacakları her türlü suiistimallerle suç mevzuu olan yolsuzlukları derhal vekâlete haber vermekle beraber hemen tahkikata başlamak

Madde 6 — Müfettişlerin teftiş salâhiyetleri Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekillliği ile hususî idare ve belediyelere aid sıhhi ve İçtimaî teşkilât ve müesseselerin para işlerine de şamildir.

Madde 7 — Başmüfettiş ve müfettişler doğrudan doğruya vekâlet namına ve teftiş heyeti reisliğinin idaresi al-

tında vazife görürler ve yine doğrudan doğruya vekâlet ile muhabere ederler.

Müfettişliğe bidayeten tayin olunacaklar geçirecekleri altı ay tecrübe devresi esnasında bu hükümden hariçtir.

Madde 8 — Müfettişler vazifelerinin ifası sırasında lüzumlu gördükleri her türlü malûmat ile vesikaların suretlerini ve yardımları bütün resmî daire ve müesseselerden istemek hakkını haiz olup bu daire ve müesseseler de vermekle mükelleftirler.

Madde 9 — Müfettişler umumî olarak mmtakaları dahilinde teftiş ettikleri mahallerin bütün sıhhi ve içtimaî ahvali hakkında her teftişte bir umumî teftiş raporu vereceklerdir.

Rapor münderecatının kolaylıkla takib edilebilmesi için bu raporun vekâlet teşkilâtına göre alâkadar dairelere ayrı ayrı tevdi edilebilecek bir şekilde yazılmış olması lâzımdır.

Teftiş raporları kısa, vazih ve yalnız görülen ve katiyetle kanaat getirilen hususâtı ihtiva edecektir.

Bu teftiş raporları vilâyetin merkez ve bütün kazaları için ayrı ayrı olmak üzere teftişten sonra en çok on beş gün zarfında ikişer nüsha olarak vekâlete gönderilecek ve icab eden vesikalar da rapora raptedilecektir. Vekâlet lüzum gördüğü takdirde teftiş raporlarının birer nüshasını vilâyete gönderebilir. Umumî müfettişlik mntakalarında yapılacak teftişata aid raporların birer nüshası müfettişler tarafından doğrudan doğruya umumî müfettişliğe tevdi olunur.

Madde 10 — Müfettişler daire ve müesseselerde yaptıkları teftiş ve tetkiklerde müşahede ettikleri tenkidi mucib ahval ve muameleler hakkında tanzim ettikleri teftiş lâyihasını evvelâ bu işlerde en yakından alâkadar olan memura vererek tahriren müdafaasını aldıktan sonra lâyiha ile müdafaayı aynen memurun mafevkine verecek, onun da tahriri mütaleasını aid olduğu sütuna yazdıracaktır Bu cevap ve mütalea üzerine müfettişlerce edinilen kanaat da lâyihanın hususî sütununda yazılarak vekâlete takdim olunacaktır.

Bu lâyihalara teftişe başlanılan tarih ile teftişin ikmal edildiği tarih kaydedilecek ve her sahifesi resmî mühür ile mühürlendikten sonra numaralanarak kaç sahife ve kaç maddeden ibaret olduğu son sahifeye yazılıp imza edilecektir.

Madde 11 — Teftiş lâyihasına müdafaa yapacak veya mütalea yazacak memurlar müdafaa vey mütaleaların hâk ve silintiden ari olarak yazıp üç gün zarfında müfettişe vermeğe mecburdur. Mümkün olmıyan hallerde bu müddet müfettiş tarafından lüzumu kadar uzatılabilir.

Madde 12 — Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlükleri ve Hükümet ve belediye tabiblikleri nezdinde ve vekâlete aid bütün teşkilât ve müesseseler ile hususî idare ve belediyelere merbut müesseselerde birer teftiş defteri bulunacak ve her teftiş müteakib müfettiş tarafından görülen bütün muameleler veya yapılması mümkün olup da ihmal edilmiş olan veya dikkat nazarına alınmamış olan hususların kâffesi bu deftere kaydedilecektir. «Mahrem notlar müstesnadır.» Teftiş defterlerinin her sahifesi numaralı ve mühürlü olacak ve defterlerin son sahifesine yaprak adedi yazı ile yazılıp yine mühürlenerek imzalanacaktır. Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine doğrudan doğruya merbut daire ve müesseselerin teftiş defterleri vekâletçe hazırlanarak vekâletin mührile mühürlendikten sonra mahallerine gönderilecek ve diğer daire ve müesseselerin teftiş defterleri vekâletin hazırlıyacağı nümuneye tevfikân mahalerince hazırlanarak mahallin en büyük mülkiye memuru tarafından mühürlenecektir.

Teftiş neticesinde teftiş defterlerine geçirilecek kayıtları müfettiş mühürlüyerek imza edeceği gibi teftiş gören makam sahibi de birlikte imza eyliyecektir.

Madde 13 — Teftiş defterlerinin hüsnü muhafazalarından daire ve müessese âmirleri mes'uldür. Daire ve müessese âmirleri her devir alışta işbu teftiş defterlerini selefinden isteyip tesellüm etmeğe ve almadığı takdirde keyfiyeti mafevklerine ve Vekâlete bildirmeğe mecburdurlar.

Madde 14 — Müfettişler teftişlerinde teftiş defterlerini mütalea ile evvelce yapılan tenkidleri ve bu tenkidler üzerine verilen emirleri ve cereyan eden muameleleri tedkike ve işlerin ne dereceye kadar ikmal ve ıslah edildiğini yeni teftiş raporuna derce mecburdurlar.

Madde 15 — Vekâlet, umumi müfettişler, valiler tarafından müfettişlere salahiyetli oldukları işler hakkında tevdi olunacak hususlar ile teftişine salâhiyetli bulundukları daire ve müesseselerin ve buralarda çalışan memur ve müstahdemlerin kanuna ve nizama uygun olmıyan muamele ve hal ve hareketleri hakkında vaki olacak ihbar ve bu şikâyetler üzerine müfettişler her zaman teftiş, tedkik yapabilirler. Bu gibi hususlarda işe başlamakla beraber vekâlete de malûmat verirler.

Normal teftiş haricinde bu suretle muayyen bir meselenin teftiş ve tetkiki neticesinde birer rapor kaleme alarak aid olduğu makama verecekler gibi bunların bir suretini de vekâlete gönderirler.

Madde 16 — Müfettişler teftiş ve tetkik sırasında muttali olacakları veya her ne suretle olursa olsun haber alacakları her türlü sui istimallerle suç mevzuu olan yolsuzluklar hakkında derhal tahkikata başlarlar ve tahkikatı bitirip fezlekesini tanzimden sonra dosyayı kanunî muameleyi takibe salâhiyetli mercie vereceklerdir. İrtikâb, zimmet gibi 1609 numaralı kanuna temas eden fiillere aid tahkikat evrakını kanunun hükümleri dairesinde salâhiyetli mercie tevdi ederler. Müfettişi umumîlik ve valiliklerce tahkikat için tevdi olunan meseleler üzerine yapacakları tahkikat evrakını kanunen muameleyi takibe salâhiyetli mercie vermekle beraber fezlekenin bir suretini kendilerine tevdi eden makarna verirler.

Vekâletçe emredilen tahkikat işlerine aid yapacakları tahkikat evrakını keza kanunî muameleyi takibe salahiyetli mercie vermekle beraber gerek bunların, gerek yapacakları bütün tahkikat fezlekelerinin birer suretini vekâlete göndereceklerdir.

Madde 17 — Bir memur hakkında yapılacak tahkikatta ortaya konan ve isnad edilen şikâyetler, müfettiş tarafından şikâyet olunan memura bildirilecek ve her maddesi için yazı ile müdafaası alınacaktır. Bu müdafaadan sonra yeni bir hal görülürse müfettiş ayrıca bir sual varakası tanzim ve memura tebliğ ile tekrar müdafaasını istiyecektir.

Madde 18 — Müfettişler yaptıkları her türlü tahkikatı bir fezlekeye bağlarlar. Fezlekelerin tanziminde evvelâ tahkikata ne sebeple veya hangi emir ile başlandığı, isnad edilen suçun mahiyeti ve tahkikata hangi tarihte başlandığı yazılır. Fezlekenin metnine tahkikatın sureti icrasile beraber suçun sübutunu veya ademi sübutunu gösteren ifade ve delillerin hülâsası ve bunların tahkikat evrakındaki sayfa numaralarile diğer deliller için evrak fihristindeki numaralar yazılır.

Fezlekenin nihayetinde de bir hulâsa yapılarak maznunun muhakemesine lüzum olup olmadığı, muhakemesine lüzum var ise kanunun hangi maddesine temas ettiği zikredilir.

Madde 19 — Müfettişler hal ve vaziyetin icabına göre bir meselenin tahkikma başladıklarında mevzu usul ve esaslar dairesinde ilk tahkikatın icab ettirdiği muamelelerin kâffesini yapmağa salâhiyetlidirler. Müfettişlerin tahkik memuru sıfatile Memurin Muhakemat Kanunu ve Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümleri dairesinde yapmağa salâhiyetli oldukları muameleleri göstermek üzere vekâletçe bir talimat yapılacaktır.

Müfettişler tahkikat sırasında icabına göre haklarında tahkikat yaptıkları memurlara işten el çektirmek salâhiyetini haizdirler. Ancak bu vaziyeti icab ettiren halleri derhal tayin edildikleri usule göre vekâlete veya vilâyete bildirmeğe mecburdurlar.

Madde 20 — Memurların muttali oldukları cezayı mu-cib hallerini tesahub veya ihmali neticesi olarak meydana

çıkarmıyan veya kasden başka bir şekle sokan müfettişler hakkında kanunî takibat yapılır.

Madde 21 — Bütün teftiş lâyhaharile rapor ve tahkikat evrakında silinti, bozukluk, çıkıntı olmayacaktır. Zarurî hallerde meşruhat verilerek altı imzalanır. Tahkikat evrakına merbut vesikalar behemehal müfettişlerce mühürlenecektir.

Madde 22 — Müfettişler, gizli tezkiye varakalarının tanzim sureti hakkındaki nizamname hükümleri dairesinde, muamelelerini teftiş ettikleri memurlar hakkında ayrı ayrı birer rapor kaleme alarak o memurların sicillerinin saklanacağı makama mahrem olarak göndermeğe mecburdurlar. Bu raporlar umumî teftiş raporlarına bağlanmaz.

Madde 23 — Doğrudan doğruya veya dolayısıyla teftişle alâkadar memur ve ferdlerin nezdinde misafir kalmak ve bunlarla alış veriş ve istikraz muamelelerinde bulunmak müfettişler için kat'iyen yasaktır.

Madde 24 — Müfettişler teftişe gidecekleri yerleri ve nereleri teftiş edeceklerini gizli tutmağa mecburdurlar.

Madde 25 — Müfettişler bir ay içinde aldıkları tahsisat mikdarile o aydaki mesai hulâsasını gösterir tanzim edecekleri cetvele çekin bir nüshasını raptederek aynı ayın sonuncu günü tarihi ile iki nüsha olarak vekâlete göndereceklerdir.

Madde 26 — Müfettişler kendilerine gönderilen resmi yazıların asıllarını, yazdıkları yazıların müsveddelerini saklarlar ve bir kayıd, bir de zimmet defteri tutarlar.

Madde 27 — Müfettişlere Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekili tarafından imzalı bir hüviyet cüzdanı verilir. Teftiş edilen memurların talebi veya başka bir lüzum halinde bu cüzdanları göstermek mecburidir.

Madde 28 — Teftiş heyeti reisi, başmüfettiş ve müfettişler her ay maaş ve harcırah ve yevmiyelerine mukabil de-

rece ve maaşlarına göre vekâletçe takdir edilecek miktarda avans alırlar.

Madde 29 — Müfettişler aynı mıntakada bulundukça her sene ve mümkün olmadığı takdirde iki senede bir mıntakaları dahilindeki vilâyetlerin umumî teftişlerini tamamen yapmağa mecburdurlar.

Madde 30 — Müfettişler sormaksızın veya emir almaksızın kendi mıntakaları merkezinden ayrılamazlar. Lüzumu halinde vazife için vekâleti haberdar etmek şartile ayrılabilirler. Vazife sırasında vardıkları ve ayrıldıkları yerlerden telgrafla vekâlete malûmlat vereceklerdir.

Madde 31 — Müfettişler seyahatlerinde kısa ve az masraflı yolu takib edecekler ve bu esastan ayrılmak için hakikî bir sebep olursa bu sebebi aylık mesai cedvellerinde göstereceklerdir.

Madde 32 — Müfettişler başladıkları bir teftiş veya tetkik veya tahkikatı bitirmeğe mecbur olup her hangi bir sebeple bitirmeksizin terke mecburiyet gördükleri takdirde keyfiyeti vekâlete bildirerek verilecek emre göre hareket edeceklerdir. Başlanmış olan bir teftiş veya tetkik veya tahkikatın tehirine ancak vekâlet emir verebilir.

Madde 33 — Müfettişler bir takvim senesi içinde yapmış oldukları bütün teftiş ve tetkik ve tahkikatın adet ve hülâsasını gösterir ve vekâletten verilecek nümuneye uygun bir mesai cetvelini doldurarak ertesi senenin ikinci kânununun on beşinde vekâlette bulunmak üzere göndereceklerdir.

Madde 34 — 20 eylül 330 tarihli sıhhiye heyeti teftişiyesi hakkındaki nizamname ve bu nizamnameye merbut talimat hükümleri ortadan kaldırılmıştır.

Madde 35 — 3017 numaralı kanunun sekizinci maddesine dayanılarak kaleme alınmış ve Şûrayı Devletçe görülmüş olan bu nizamname hükümleri Resmî Gazetede basıldığı günün ertesinden itibaren yürümeğe başlar.

Madde 36 — Bu nizamname hükümlerini sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili yürütür.

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Cild	Sahife	Resmi Gazete Sayı
Nizamname					
	Sıhhiye heyeti teftişiyesi ni- zamnamesi	2	6	1306	Takvim V. 1956 1958
	(2/8460 numaralı nizamname- nin 34 üncü maddesile ilga e- dilmiştir.)				
Kanun					
	Bu nizamnamede adı geçen diğer mevzuat :				
	Memurin Muhakematı Kanu- nunu	2	6	207	1751
1609	Bazı cürümlerden dolayı me- murlar ve şerikleri hakkın- da takib ve muhakeme usu- lüne dair kanun	3	11	391	1498
1412	Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu	3	10	590	1172
3017	Sıhhiye Teşkilât ve Memu- rin Kanunu	3	17	1217	3337
Nizamname					
2/8119	Mülki memurların sicilleri ü- zerine tekaüdlüklerinin icrası ve tezkiye varakaları hak- kında	3	19		3849

2

Kararname No : 8501

Neşri tarihi: 25/4/1938

Dahiliye Vekilliğinin 19/8/1936 tarih ve 3421/18352 sa-
yıli tezkeresile teklif ve Şûrayı Devletçe görölerek 28/3/1938
tarih ve 7450 sayılı tezkere ile tadilen tevdi edilen ilişik
«Polis Vazife ve Salâhiyet Nizamnamesi» nin mer'iyete ko-

nulması; İcra Vekilleri Heyetinin 7/4/1938 tarihli toplantısında onanmıştır.

7/4/1938

Polis Vazife ve Salâhiyet Nizamnamesi

Madde 1 — Asayiş, âmme, şahıs, tasarruf emniyetini ve mesken masuniyetini korumak ve halkın ırz ve can ve malını muhafaza ve âmmenin istirahatını temin etmekle mükellef olan polis; bunlara her hangi bir suretle vuku bulacak taarruz, tecavüz ve sarkıntılığı menetmeğe ve mütecasirlerini yakalamağa ve haklarında kanunen yapılması lâzım gelen muameleye başlamağa mecburdur.

Polisin umumî emniyete müteallik inzibatî vazifeleri iki kısımdır.

A — Kanunlara ve nizamnamelere ve hükümet emirlerine ve âmme nizamına uygun olmıyan hareketlerin işlenmesinden evvel önünü almağa çalışma,

B — İşlenmiş olan bir suç hakkında Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ile diğer kanunlarda yazılı vazifeleri yapmak.

Madde 2 — Polis, aşağıda, yazılı olan ve buna benzijen hallerde halka yardım eder:

A) Yolda hastalanarak veya bir kaza vesair bir arızaya duçar olarak düşüp kalan ve yerine gitmeğe muktedir olamayan kimseleri münasip nakliye vasıtalarıle oturdukları yere göndermeğe ve acele tedaviye muhtaç olanları mevcut olan yerlerde ilk tıbbî yardım ve imdat merkezine, hastahaneye veya en yakın eczahaneye, doktor muayenehanesine veya işin göstereceği ihtiyaca göre kabile muayenehanelerine ve emsali müesseselere götürerek tedavi ettirmeğe ve bu gibi hallerde acele olarak en yakın ailelerine haber vermeğe ve görülecek lüzum üzerine beraberinde gitmeğe veyahut yanlarına birer memur terfîk etmeğe çalışır.

Bunlardan başka çocuk doğurmak gibi müstacel haller sebebiyle vukubulacak talepleri ve zaruretleri derhal nazarı dikkate alarak en yakın yerlerde bulunn doktor, kabile ve diğer lüzum görülen vasıtaları tedarik ve temin eder.

B) Polis, bir yerde vapur, şimendifer gibi nakil vasıtalarına yetişememek veyahut bu vasıtaların hareket edememesi yüzünden yolundan geri kalan ve gideceği yeri olmyan ve bunu tedarikten aciz bulunan kimseleri münasib mahallerde barındırmak çarelerine tevessül eder.

C) Polis, sokaklarda dolaşan ve oturduğu yeri haber vermekten aciz bulunan kimseleri ve çocuklarla acizlerin kanunî mümessillerini tahkik ederek kendilerine tevdi eder. Kanunî mümessilleri bulunmadığı takdirde buluncıya kadar teşkilâtı olan mahallerde İçtimaî muavenet müesseselerine veya mahall ibelediyesine teslim eder.

Ç) Yukardaki fıkrada yazılı çocuklarla acizlerin kanunî mümessilleri bulunup bunları tesellümden imtina ederse keyfiyet zabıt varakasile tesbit edilir ve haklarında kanunî takibat yapılır. Bu gibi hallerde muhakeme neticesine kadar bunlar «C» fıkrasında gösterilen yerlerde ibate ve iaşe olunurlar.

D) Polis, şurada burada serseri gibi dolaşan ve kimsesiz oldukları tahakkuk eden çocukları ve çalışmağa kudreti olmyan âcizleri «C» fıkrasında yazılı yerlere sevk ve teslim eder.

E) Polis, bir yer veya yol sormak için müracaat edenlere lâzım gelen malûmatı verir ve yolculara nakil vasıtası tedarikinde yardım eder.

Madde 3 — Belediye zabıtası işleri polise verildiği yerlerde belediyenin mevcut zabıta teşkilâtı polise intikal eder. Bunların maaş ve masrafları Belediye Kanununun «109»uncu maddesine göre temin edilir.

Madde 4 — Kanunların ve nizamların mükellef tuttuğu tebliğlerin haricinde en büyük idare memurları veya emniyet müdür ve âmirleri lüzum ve zaruret gördükleri hususlarda tebligat yapmak için polise emir verebilirler.

Madde 5 — Salahiyetli makam ve memurların gösterecekleri lüzum üzerine aşağıdaki fıkralarda yazılı hallerde parmak izi ve fotoğraf alınır:

A) Polis veya jandarma tarafından Cümhuriyet Müddeiumumiliğine tahkikat evrakile birlikte veya doğrudan doğruya gönderilip mezkûr makamlarca yapılan tahkikat neticesinde Türk Ceza Kanununa göre ağır hapis cezasını istilzam eden suçlarla ammenin itimadı ve mal aleyhine işlenmiş suçların maznun ve mahkûmlarının ve serseri ve mazanneisû erbabının, «âmmenin itimadı aleyhine işlenen suçlar, kalpazanlık ve evrakı nakdiye sahtekârlığı, Devlete ai mühür ve damgalarla sair alâmetlerin taklidi, evrakta sahtekârlık, hüviyet cüzdanı ve nüfus tezkeresi, pasaport, ruhsatname, ilmühaber, şahadetname ve beyannamelerde sahtekârlık, ticaret ve sanayie ve müzayedeye hile ve fesad karıştırmak, mal aleyhine cürümler: Hırsızlık, yağma ve yol kesmek ve adam kaldırmak, dolandırıcılık ve iflâs, emniyeti sui istimal, eşyayı cürmiyeyi satın almak ve saklamak, hakkı olmıyan yerlere tecavüz, nâsı izar cürümleri».

B) Her nevi kaçakçılığın maznun ve mahkûmları,

C) Yabancı memleketlerden Türkiyeye kaçanların,

Ç) Ecnebilere Türkiye'de ikamet edip de kanun dairesinde haklarında teb'it, tard ve ihraç muamelesi yapılanların,

D) Türk vatandaşlığından düşürülenlerin,

E) Kanunen salâhiyettar mercilerin emir veya kararı ile memleket içinde bir yerden diğer yere nakledilenlerin,

F) Hüviyetlerini, müsbit kâğıtlarla veya sözlerine inanılacak kimselerin ifadelerde isbat edemiyenlerin,

G) Fuhuşla veya fuhuş yüzünden bulaşan hastalıklarla mücadele nizamname ve talimatnameleri hükümlerine göre «Umumî ve sahibi», «birleşme yeri sahibi» ve «umumi kadın» adı verilenlerin ve itiyat sebeble veya menfaat kasdile kendilerini başkalarının zevkine terkedenlerin ve fuhuşa vasıtılığı itiyat edenlerin, beyaz kadın ticaretille meşgul olanların, umumî kadın patronlarının,

H) Cümhuriyet müddeiumumilikleri ve adlî ve askeri mahkemelerce bir meselenin tetkik ve tahkiki için parmak izlerinin ve fotoğraflarının alınmasına lüzum gösterilen kimselerin.

Madde 6 — Parmak izleri ve fotoğrafları alınan her şahıs hakkında salahiyetli makam ve memuriyetlerden gösterilen lüzum ve mahkûmiyet sebeplerde müddeti mahkûmiyet sebeplerde müddeti mahkûmiyeti neden ibaret ise parmak izi kaydına derç ve o kimsenin hüviyet ve sabıkası hakkındaki malûmat bu işi gören teşkilâtın en yüksek âmiri tarafından lüzumu bildiren makam veya memuriyetlere bildirilir.

Madde 7 — Kanun hükümlerine göre parmak izleri ve fotoğrafları alınması icabeden kimseler, bunların aldtırmasına muhalefet ettikleri takdirde parmak izi ve fotoğrafları alınmakla beraber keyfiyet bir zabıt varakasıile tesbit olunarak kanunun ‘17» inci maddesinin «A» fıkrasına göre haklarında takibat yapılır.

Madde 8 — Otel, gazino, kahve, içki yerleri, bar, tiyatro, sinema, hamam ve plâj gibi umuma mahsus istirahat ve eğlence yerlerinin açılması önce polisin tahkiki üzerine o yerin en büyük mülkiye âmirinin vereceği izne bağlıdır. Bu kabil yerleri açacak olanların istida ile vu kubulacak müracaatleri üzerine istida sahibi ve varsa, şerikleri hakkında tahkikat icra olunmakla beraber parmak izi defterlerine de müracaat olunduktan ve gerek zabıtaca, gerek belediyece mahallinde yapılması mümkün olan tahkikat birlikte yapılarak zabıtaca inzibat bakımından mahzur olmadığı gösterildiği takdirde belediye kanunu mucibince belediyece yapılması lâzım gelen muamele tekemmül ettirildikten sonra en büyük mülkiye memurundan izin alınarak belediyece ruhsat resminin istifasıle ruhsata bağlanıp

İzin alınmadan açılan bu gibi yerler polis tarafından kapatılır.

Bu kabil yerlerde çalışan kapıcı, bekçi ve garson gibi kimselerden sıhhat ve ehliyet şartları aranılacağı gibi

bunlar inzibatî bakımdan zabıtanın murakabesine tabdirler.

Madde 9 — A) Kumar oynıyan umumî veya umuma açık yerleri,

B) Uyuşturucu maddeler kullanılan yerleri,

C) Mevcud hükümlere aykırı hareketleri görülen umumî evleri, birleşme yerleri ve tek başına fuhuş yapanların evlerini,

Ç) Ahlâka ve umumî terbiyeye uygun olmıyan veya devletin emniyet ve siyasetine mazarratı dokunacak oyun oynatılan veya temsil verilen yerleri,

Polis, kat'î deliller elde ettiğî takdirde o yerin en büyük mülkiye âmirinin emrile kapatabilir.

Kapatmağî icab ettirecek sebebler suç teşkil ettiğî takdirde tahkikat evrakı derhal Adliyeye verilir. Mahkemeden aksine bir karar verilinceye kadar bu kapatma devam eder.

En büyük mülkiye âmiri kapatmağî icab ettiren sebebleri mahkemeye verilecek mahiyette görmezse bunlar hakkındaki kapatma en çok üç ay devam edebilir. Tekrar açılınca bu yerlerde aynı işlerin tekrar yapılmaması için polisçe icab eden tedbirler alınır.

Madde 10 — Kız ve kadınların gazino, bar, kafeşantan ve bunlara benzer içki kullanılan yerlerle banyo, hamam ve plâjlada çalışabilmeleri o yerin en büyük mülkiye âmirinin iznine bağlıdır. Yirmi bir yaşından küçük yaştaki kadın ve erkekler hiç bir suretle bu yerlerde çalıştırılmazlar.

Sarhoşluğu intaç edecek şekilde içki vermiyen ve içkili eğlentiye müsaade etmiyen veya yalnız yemek arasında aperitif mahiyetinde müskirat veren lokantalarda çalışmak üzere yaşı yirmi birden küçük olmıyan kadınların istihdamı caizdir.

Madde 11 — Yirmi bir yaşından küçük olmamak şartile kız ve kadınların gazino, bar, kafeşantan ve mevzuatına uygun içki ruhsatiyesi almış lokanta ve bunlara ben-

zer içki kullanılan yerlerle banyo, hamam ve plajlarda çalışabilmeleri için bunların veya bunları çalıştıracakların istida ile müracaat etmeleri ve bu istidada çalışacak kız ve kadınların hüviyetlerini ve yaşlarını ve görecekle işin mahiyetini açıkça göstermeleri lazım Polis bunların hüviyetlerini sekizinci maddede yazılı şartlara göre tesbit eder ve merciine bildirir. Bu neticeye göre müsaade hakkı en büyük mülkiye âmirine aiddir. Eu gibi yerlerde izinsiz kız ve kadın çalıştırıldığı görüldüğü takdirde men edilmekle beraber bu yerleri işletenler ve izinsiz çalışanlar hakkında takibat yapılır.

Madde 12 — Bar, kafeşantan ve meyhanelere yanlarında veli ve vasileri olsa bile on sekiz yaşından aşağı küçüklerin girmelerini polis meneder; buna muhalefet edenler, çocukların kanunî mümessilleri dahi olsa hakkında polisin kanun ve usul dairesinde verdiği emre itaatsizlikten dolayı kanunî takibat icra edilir.

Madde 13 — Bar, kafeşantan ve meyhanelere 18 yaşından aşağı küçükleri kabul ve oturmalarına müsaade ettiği anlaşılan o yerleri işletenler hakkında da yukarıki madde mucibince kanunî takibat icra olunur.

Madde 14 — Halkın rahatını bozacak ve rezalet sayılacak surette sarhoş olduklarından, sarhoşluk halinde başkalarına tecavüz ettiklerinden ve mutlak surette ammenin istirahatini bozduklarından dolayı polisin yakalıyacağı şahıslar üzerleri aranılarak zuhur edecek para, evrak ve kıymetli eşya ile üzerinde kalınası caiz olmıyan eşyası tesbit ve sarhoşlukları resmî bir doktor raporile tevsik ettirildikten sonra tanzim olunacak bir zabıt varakasile vakit geçirmeden ciheti adliyyeye tevdi olunurlar.

Madde 15 — Gürültü veya velvele ile mutad hilafı olarak çan ve alâtı saire çalarak yahut kanun ve nizam ahkâmına muhalif surette gürültülü meslek ve san'at icra eyliyerek halkın huzur ve rahatını ihlâl etmek yasaktır. Şehir ve kasabalarda gerek mesken içinde gerek dışında saat yirmi dörtten sonra her ne suretle olursa olsun civar

halkının rahat ve huzurunu bozacak surette gürültü yapanlar polisçe menolunur. Bu yasağı dinlemeyenler hakkında kanunî takibata esas olmak üzere bir zabıt varakası tanzim edilerek merciine verilir.

Zabıttan izin alınarak yapılacak düğün ve müsamere ve balolar bu kayıddan müstesnadır

Madde 16 — Polis yaptığı tahkikat esnasında ifadelerine müracaat lâzım gelen kimseleri çağırır ve kendilerinden lüzumlu olan şeyleri sorar. Tahkikat için ifadesine müracaat edilmesi lâzım gelen eşhasın polis tarafından vukubulacak davete icabet etmeleri ve ifade vermeleri mecburidir. Bu davete icabet etmeyenler hakkında Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 17 nci maddesi mucibince muamele yapılır.

Madde 17 — Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun on altıncı maddesi mucibince polis için silâh kullanmak salâhiyetinin kabul edildiği hallerde silâh kullanılması silâh kullanmaktan başka bir çare bulunmadığı hallere münhasırdır. Bu takdirde mümkün olduğu kadar suçlunun öldürülmekten ziyade yaralı olarak yakalanmasına dikkat edilmesi ve kalabalık yerlerde silâh kullanmaktan imkân nisbetinde sakınılması icab eder.

Madde 18 — Fevkalâde hallerde ve Devletin emniyet ve selâmetini ve İçtimaî nizamı tehdid ve ihlâl kabiliyetini haiz vaziyetlerde bu hal ve vaziyetleri ihdas edeceklerinde veya devamına, müessir olacaklarında şüphe edilenleri polis en büyük mülkiye âmirinin emrile nezaret altına alabilir. Bu hal ve vaziyetlerin ve devamının takdiri en büyük mülkiye âmirine aid olup bu sebeplerden dolayı nezaret altına alınacaklar en büyük mülkiye âmirinin takdir ve emrile sebep ortadan kalkıncaya kadar nezaret altında tutulabilir.

Madde 19 — Yukarıki maddede yazılı hal ve vaziyetleri ihdas edeceklerinden veya devamına müessir olacaklarından inandırıcı şekilde şüphe edilenler bizzat vali veya resmî vekili tarafından inandırıcı şekilde şüphe edilen

ler bizzat vali veya resmî vekili tarafından verilecek emir üzerine polis nezareti altına, alınmakla beraber tesbit edilen hüviyetleri ve nezaret altına alınmağı icab eden sebeblerin mahiyeti ve delilleri vali tarafından kendi şahsî kanaatinin de ilâvesile derhal Dahiliye Vekâletine bildirilir ve vekâletten alınacak emre göre hareket edilir. Kaymakamlar valinin tasvibile bu gibi hal ve vaziyetlerde şüphe edilenleri nezaret altına alabilirler. Bu halde de valiler keyfiyeti derhal vekâlete bildirmeğe mecburdurlar.

Madde 20 — 18 inci maddede yazılı vaziyetlerde görülen lüzum üzerine umumî, ve hususî kara, deniz, hava nakil vasıtalarına vaz'ıyed edilebilir.

Madde 21 — Polis sokak, meydan ve umuma mahsus yerlerde intizamı temin ve seyrüsefer talimatnamesindeki vasıflara uygun olmıyan nakil vasıtalarını işlemekten ve bu vasıtaları sarhoş olarak veya seyrüseferin intizam ve selâmetini bozacak surette idare edenleri çalışmaktan menetmekle beraber haklarında derhal zabıt varakası tanzim eder ve mevzuat hükümlerine göre takibat yapılmak üzere salâhiyetli mercilere verir. Ancak nakil vasıtasının o andaki hal ve vaziyeti bir ehlihibre raporile ve sevk ve idare edenin sarhoş olması halinde sarhoşluğu resmî doktor raporile tevsik edilerek bu raporlar tutulacak zabıt varakasına ilâştirilir.

Madde 22 — İstimdat veya yangın, su baskını, boğulma gibi büyük tehlikelerin haber verilmesi veya görülmesi halinde veya ağır cezayı müstelzim bir suçun işlenmesine veya yapılmakta devam olunmasına mâni olmak için polisin eve girmesi hallerinde ne maksatla girildiği ve hâdisenin mahiyet ve neticesi hakkında bir zabıt varakası tanzim olunarak salâhiyetli mercie verilir.

Madde 23 — Uyuşturucu maddelerin murakabesi hakkındaki kanuna göre uyuşturucu maddelerin idhal, ihraç ve satışı ve her ne şekilde olursa olsun esrarın ve müstahzar afyonun ihzar, idhal, ihraç ve satışı yasak olduğundan bu memnuniyet hilâfında hareket edenlerle uyuşturucu-

rucu maddelerden her hangi birini kullananları veya yanında bulunduranları polis yakalıyarak bir zabıt varakasıle Cümhuriyet Müddeiumumiliğine teslim eder.

Madde 24 — Polis kuduz veya kuduz olduğunda şüphe edilen hayvanlar tarafından ısırılan kimseleri veya hut daha evvelce ısırılıp da kendilerinde kuduz alâiri meydana çıkmış olan şahısları vakit geçirmeden en yakın olan sıhhat makamına veya belediyeye haber verirler. Kudurmuş olan kimselerin mahalli sıhhat makamınca lüzum gösterilirse bunların polis mıntakası dahilinde bir yerden bir yere nakillerinde ve tecridlerinde bu işlerin tehlikesizce yapılmasına polis yardım eder.

Bu kabil hayvanlara rastlıyan polis mümkün olduğu takdirde bunları tecrid ederek mazarratlarını def ile belediyeyi haberdar eder ve mazarratlarını bu suretle def'e imkân görülmiyen hallerde itlâf eyler.

Sevklarine lüzum görülen delilerin başkalarına saldırmaları ihtimali mevcut ise bu takdirde sevk işinden mes'ul olmamak ve yalnız saldırmaya mâni olmak üzere sevk işi polis refakatinde yapılır.

Madde 25 — 4 temmuz 1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 26 ıncı maddesine dayanılarak kaleme alınmış ve Şûrayıdevletçe görülmüş olan bu nizamname hükümleri Resmî Gazetede basıldığı günün ertesinden itibaren yürümeğe başlar.

Madde 26 — Bu nizamname hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti yürütür.

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Cild	Sahife	Resmî Gazete Sayı
2559	Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu	3	15	1932	2751
2770	Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 5 inci maddesinin A fıkrasının tadili	3	16	1319	3029

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Cild	Sahife	Resmî Gazete Sayı
	Nizamnamede bahsı geçen mevzuat :				
765	Türk Ceza Kanunu	3	7	850	320
1412	Ceza Usulü Muhakemeleri Kanunu	3	10	590	1172
1580	Belediye Kanunu	3	11	161	1471
1918	Kaçakçılığın men ve takibine dair kanun	3	13	75	2000
2253	Uyuşturucu Maddeler İnhi- sarı Kanunu	3	14	1232	2422
Nizamname					
15264	Fuhuş ve fuhuş yüzünden bulaşan zührevî hastalıklar- la mücadele nizamnamesi	3	15	21	2560
Talimatname					
12228	Seyrisefer Talimatnamesi	3	13	133	2020

TAMİMLER

VİLÂYETLER İ. U. Md.

ÖZ :

3-12-837 gün ve 4699 sayılı tamî H.

3/12/1937 gün ve 4699 sayılı tamime ektir:

I) Yukarda gün ve sayısı yazılı tamimle gönderilen Fitre Talimatnamesi Aydın Vilâyeti hava kurumu şubesine ait mahallî bir talimatname olup vilâyetinize malûmat husulü zımnında gönderilmiş olduğunu tamimen bildiririm.

II) Umumî Müfettişliklerle Vilâyetlere yazılmıştır.

VİLÂYETLER İ. U. Md.

Ş. 2

ÖZ:

*Zonguldak Hava Kurumu şubesince
çıkarılan takvim u.*

Sayı : 1421

I — Zonguldak Hava Kurumu şubesince, memleketin İdare Taksimatını ve Vilâyetlerin coğrafi ve İktisadî vaziyetlerini de gösteren iyi bir şekilde tertib edilmiş medenî bir takvim çıkarılmıştır.

İdarecilerimiz için tavsiyeye şayan olan bu eserin ismi geçen kuruma müracaatla tedarik edilebileceğini hatırlatırım.

II — Bütün Vilâyetlere ve Umumî Müfettişliklerle Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

VİLÂYETLER İ. U. Md.

Ş. 2

ÖZ:

Resmî evrakta soyadı kullanılması II.

Sayı : 1422

1 — 2524 sayılı kanun mucibince her Türkün soyadı almağa mecbur olduğu ve bunun için tayin edilen müddet de çokdan geçtiği halde elan bazı evrakda adı geçen şahısların soy adları yazılmadığı ve resmi muamelelerde soyadını yazmak ve aramamak da kanuna aykırı olduğu için bundan sonra bu cihete dikkat edilmesi hakkında Başvekâlet Yüksek makamından alınan 21-4-38 tarih ve 6/1705 sayılı yazının tasdikli bir sureti ilişiktir

Tamimen tebliğ olunur.

2 — Bütün Vilâyetlere, Umumî Müfettişlere ve vekalet dairelerine yazılmıştır.

Başvekâlet Yüksek makamının 21-4-1938 tarih ve 6/1705 sayılı yazıları sureti

2525 sayılı kanun mucibince her Türk, kanundaki tarifat dairesinde bir soy adı almağa mecbur olduğu ve bunun için tayin edilen müddet de çokdan geçtiği halde elan bazı evrakda adı geçen şahısların soy adı yazılmadığı görülmekte ve Başvekâlete gelen bu kabil evrak noksanın ikmali için gönderen yere iade edilmektedir. Muayyen müddet zarfında soy adı almamak cezayı müstelzim bir suç ve bilhassa resmî muamelelerde sözü geçen şahısların soyadını yazmamak ve aramamak da kanuna aykırı bir hareket olduğundan bundan sonra bu cihete dikkat edilmesi lüzumunun bütün alâkadarlara tebliğini ve müstemirren takibini tamimen rica ederim.

EMNİYET İŞLERİ U. Md.

Ş. 5

ÖZ :

*Emniyeti Umumiye nezareti altına
alınanlara mahsus cetvellerin her
ay gönderilmesi H.*

Sayı: 18271

Bazı Valiliklerimizin, çevrelerinde yeniden Emniyeti U-
mumiye nezareti altına alınmış kimse bulunmadığı aylarda.
Vekâlete bilgi vermedikleri carî muameleden anlaşılmıştır.

Nezaret altına alınmış kimse bulunmamasından ötürü o aya
mahsus cetvel tanzim edilmemesi halinde keyfiyetten muntazaman
malûmat verilmesi ve bu yılın geçen aylarına dair o suretle
muamele yapılmasını rica ederim.

Umumî müfettişliklere, Vilâyetlere, Vekâlet ve Emniyet
Umum Müdürlüğü Teftiş heyeti reisliğine yazılmıştır.

EMNİYET İŞLERİ U. Md.

Ş. 6

ÖZ:

*Dikkatsizlik ve tedbirsizlik neticesi
halk elinde patlayan mermilerden korunulması H..*

Sayı : 19328

1 — Bazı Vilâyetler mıntakalarmda harbi umumiden veya
tatbikat atışlarından kalma patlamamış top mermilerinin halk eline
geçerek bilimsizlik yüzünden ellerinde infilâk ve binnetice bu
gibilerin hayatına mal olduğu vaki bildirişlerden anlaşılmıştır.

Tatbikat sırasında hedef arazisinde patlamayan veya kör giden
mermileri araştırmak, onları usulüne tevfikân imha etmek askerî
orunların vazifesi olmakla beraber mahallî zabıta birliklerinin de
karakol ve devriyeleri vasıtasile eski harp mıntakalarile askerî atış
yerlerinde bu kabil in-

filâk etmemiş mermileri araştırması çobanlardan, bekçilerden, çifçilerden soruşturması ve netice itibarile patlamamış top mermilerde bunların halk eline geçmemesine çalışılması icabeder.

Hedef arazisinde belli hiç bir iz bırakmadan kör giden veya kestirilmesi kabil olmıyan bir sekme mahrek resmeden kör mermileri ve her iki hal ve onun haricinde de mermi göğdesinden ayrılan infilâka müheyya tapaları, tabîî vaziyetleri itibarile bazı bulmak imkânsızlıkları da gayri kabili içtinaptır. Bundan başka memleketimizin harbe sahne olmuş bir çok yerlerinde kalmış bu kabil mermiler de mevcut bulunmaktadır. Çok defalar bu gibi kazaların köylülerimizin ele geçirdikleri mühimmat ve akşamının ya merak veya barutundan istifade düşüncesile karıştırmalarından ileri geldiği anlaşılmaktadır. Binaenaleyh bu gibi kazaların önüne geçilmesi için aşağıda kerre içinde yazılı hususatin vilâyetinizin en küçük köyüne kadar tamimini ve neticeden bilgi verilmesini rica ederim.

2 — Umumî Müfettişliklere ve valiliklere yazılmıştır.

(1 — Tapalı veya tapasız tam bir mermiye veya tapalara el vurmak her hangi bir şeyle itmek, dürtmek ve üstüne bir şey atmak çok tehlikelidir.

2 — Gömülmüş veya yerde halile terkedilmiş mermilerin büyük parçalarına dahi el vurulamaz

3 — Bunları gören, bulan, yerlerini belliyerek (belli ederek) avcılara; köy ihtiyar heyetine ve o mahallin en büyük hükümet memuruna haber vermesi lâzımdır.

4 — Bu cins mermilerin derhal kaldırılması ve imhası için o mahallin en büyük askerî komutanının vakit geçirilmeden haberdar edilmesi mecburidir).

MAHALLÎ İDARELER U. Md.

ÖZ:

Köy damızlık ve aşım durakları H.

Sayı: 3260/1-1-2

13/10/37 gün ve 8939 sayılı tamime ektir.

1 — Köylü elindeki cinsi bozulmuş; iş ve verim kabiliyeti çok azalmış çift ve kümes hayvanatı döllerinin ıslâhı ve bunların köylü için iyi bir iş vasıtası ve kazanç kaynağı olabilmesi imkânlarının temini maksadiyle Trakya Umumî Müfettişliğince alınan tedbirlerle vücade getirilen tesisler hakkındaki Genel Kurmay Başkanlığının 10/11/1937 gün ve 19607 sayılı yazıları örneği ilişik olarak gönderilmiştir.

2 — Ziraat Vekâleti yardımlarının da inzımanı ile Trakya Umumî Müfettişliğince vücade getirilen tay yetiştirme istasyonları ile, köy bütçelerine mevzu boğa tahsisatı ile tesis edilen ve 6-8 aylık süt danalarının fennî ve aynî gayelerin tahakkuku yolunda Muğla Vilâyetince de kümes hayvanları ile fennî arıların köylerde çoğalması için alınan tedbirler ve çalışmalar diğer bölgelere örnek olabilecek tarzda programlanmış şekilde yürütölmekte olduğundan takdire şayan görölmüştür.

3 — Diğer Vilâyetlerden bu işe başlayanların 938 yılında aynı müsbet ve verimli şekilde çalışabilmeleri geri kalanların da bu sene gereken tedbirleri alabilmesi için İslahı hayvanat kanununun buyrukladığı veçhile:

A) 8939 sayılı tamimin 2 inci maddesinde işaret edildiği gibi Ziraat Vekâleti ile muhabere edilerek Vilâyetin iklim ve ihtiyacına uygun damızlık ırk ve cinslerin tesbiti;

B) Aşım durakları, tavuk ve arı istasyonlarının tayini ile bunların bilhassa yatılı köy okulu bulunan köylerle mü-

rakabeye müsait büyük köylerde tesisi ve bu kollektif tesislerin kaç senede, ne şekilde ikmâl edilebileceğinin, her sene ne kadar ve ne cins hayvanın nereden ve ne suretle alınacağını,

C) Islahı Hayvanat kanununa göre bunların bakım yollarile hayvan mevcutlarına göre her köyün buna iştirak şeklinin ve aşım bölgeleriyle zamanında hangi köylerin hangi tarihlerde aşımından ne tarzda istifade edebileceklerinin kararlaştırılması,

D) Arı ve tavuk istasyonlarında yetişecek damızlıkların bölge köylerine ve köylüye tevzii suret ve tarzının takarrür ettirilmesi;

E) Damızlık ihtiyacının temininde eneme ameliyesine hangi tarihlerde ve ne gibi vasıtalarla nerelerde başlanacağını. planlanması;

F) Her cins hayvan bakımı ve yetiştirilmesi için açılacak amelî iş kurslarının açılma tarihiyle devam müddetinin ve ders programlarının tesbiti. Alınan ve alınacak olan tedbirlerden bilgi verilmesi ve idari hususatta köy idarelerinin de alınması gerektir.

4 — Bu maksadın temini için geçen sene köy bütçelerine konulup bankalarda açtırılan carî hesaba alınan paralarla 938 yılı bütçelerine mevzu tahsisatın sarfına müsaade edilmek üzere bu husus etrafında köyler için islahı hayvanat komisyonu kararıyle yapılan program ile Vekâletin Vilâyet bölgesi için tesbit ettiği boğa, merkep, arı, tavuk gibi damızlık tiplerini gösteren cetvelin ve 3 üncü maddenin R, C, D, E, fıkralarında tasrih edilen hususatın her yıla ait tatbikatın gösterebilecek Vilâyet adına tanzim edilmiş haritaların gönderilmesi tamimen rica olunur.

Genelkurmay Başkanlığı

Ş. IV

Dahiliye Vekâletine

Sayı : 19607

1 — Bu sene Trakya Umum Müfettişliği tarafından satın alınan Çorlu, Köprüce ve Şerefli çiftliklerinde ahaliye tevzi edilmek üzere tay ve boğa yetiştirmek gayesiyle icap eden tesisatın yapılacağı ve geçen sene bu maksatla yetiştirilen tay ve boğaların köylüye ve bilhassa örnek köylerine dağıtılacağı Ulus gazetesinin 3/11/937 tarihli nüshasında okunmuştur.

Esasen Trakya Umum Müfettişliği köylümüzün kalkınması için tab ettirdiği (atıcılık, arıcılık, hayvan bakımı, sun'i tohumlama tavukçuluk.....) gibi eserleri gayet açık ve köylünün anlayacağı tarzda yazarak köylüye dağıtmak suretiyle, nazari ve amelî sahada köylümüzün kalkınmasına önemle başlamıştır. Gerek askerî ve gerek ekonomi bakımından çok faideli neticeler doğuracak olan bu teşebbüsten dolayı, Trakya Umum Müfettişliğini değerler ve açılan bu verimli yollarda diğer Umum Müfettiş ve İlbaýlarımızın da, çalışmalarının teminini Dahiliye Vekâleti Yüksek katından saygılarımla arz ve rica ederim.

2 — İlgisi dolayısıyla Dahiliye Vekâletine ve bilgi için M. M. ve Ziraat Vekâletlerine yazılmıştır.

Tekâüt ve yetim aylıkları

**İç Bakanlıkça 1/4/938 den 1/5/938 e kadar işi biten
emekli ve öksüzler maaşı tahsis listesi:**

Memuriyeti ve ismi	Nev'i tahsis
Kelki kaymakamı ölü Şükrü	Eytam
Genç valiliğinden mütekait ölü İsmail Hakkı	»
Faço nüfus memurluğundan mütekait Arif Uygun	»
Erzurum mektupçuluk eski ser müsevvidi Mehmet	»
Bucak kaymakamı ölü Rüstem Baha Özmen	»
Cezayir Bahri sefit valiliğinden mütekait ölü Ek- rem Bulayır	»
Mülga dahiliye nezareti evrak kalemi hülefalığın- dan mütekait ölü Hüseyin Murat	»
Eski Van Valisi ve Maraş mebusu Mithat Alâm	»
Ankara hususî muhasebe merkez muhasebe kâtibi ölü Fikri Karakoç	»
Akâ mutasarrıflığından mütekait ölü İsmail Rahmi	»
Honaz nahiyesi müdürü ölü Zeynel	»
İstanbul iskân sevk ve iâşe memurluğundan müte- kait ölü Mustafa Nuri	»
Kocaeli nüfus kâtibi İzzet Özkan	»
Alâiye kaymakam vekilliğinden mütekait ölü İzzet	»
Tefenni kaymakamlığından mütekait ölü Kâmil	»
Üsküdar B. Ş. başkâtibi İzzet Demirhan	»
Seyrüsefer tahsil H. tahakkuk memuru M. Ali Gürbüz	»
Tokat iskân kâtipliğinden mütekait ölü Mehmet Nuri Akdoğan	»
Lâdik nahiyesi müdürü ölü Mustafa Bakır	»

Memuriyeti ve ismi	Nev'i tahsis
İstanbul vilâyeti eski tahrirat kalemi mübeyyizi ve devlet demir yolları Eskişehir mağazası şefi Feyzi Gür	Tekaüt
Mülga iâşe müdüriyeti umumiyesi kalemi mahsus müdüriyeti sicil ve memurin ve maaş ser memurluğundan mütekait Mehmet Kemal	Eytam
Manyas, Şevketiye nahiyesi müdürü Ali Fuat Baydar	Tekaüt
Orta nahiyesi müdürlüğünden ölü Fehmi Uyanık	Eytam
Aziziye kaymakamlığından mütekait ölü Mehmet Nuri	»
Kartal nüfus memurluğundan mütekait Talât	»
İçel hususî muhasebe müdür muavini ölü Sabri Dündar	»
Hesap işleri M. Masraf Ş. defterikebir kâtibi refiki Mehmet Tahir	»
Fethiye hususî muhasebe memurluğundan mütekait ölü Hüseyin Hüsnü Sarman	»
Mudanya nüfus memurluğundan mütekait ölü Necip	»
Kadınhanı hususî muhasebe memuru ölü Mehmet Evren	»
Kangal kazası hususî muhasebe tahsildarı ölü Ali Durmuş	»

